Vereniging Molen Solidariteits Fonds (VMSF); aanbod

De Vereniging Molen Solidariteitsfonds is een alternatief voor de gebruikelijke verzekeringen voor brand- en stormschade bij traditionele windmolens en wel via de vorming van een gemeenschappelijk solidariteitsfonds. De vereniging is ontstaan op verzoek van een groot aantal moleneigenaren, vanuit de gedachte om op basis van solidariteit een alternatief te bieden voor de risicodekking voor brand- en stormschade aan de molens. Moleneigenaren kunnen lid worden van de VMSF en met dit lidmaatschap brengen zij hun molens daarin onder.

Kerndoelen VMSF

1. Vormen van een gemeenschappelijk fonds, waarop leden, in geval van schade, een beroep kunnen doen.
2. Met de leden te leren van oorzaken van schade en werk te maken van het verminderen van risico's die kunnen leiden tot schade.
3. Beheersing van kosten voor risicodekking door brand en storm door de bijdrage aan het fonds proportioneel te laten zijn ten opzichte van de verwachte schades.

Verminderen risico's

Door de organisatiegraad van het Nederlandse molenveld weten we wat de oorzaken zijn van brand- en stormschade. Door samen kennis te delen en daadwerkelijk samen maatregelen te treffen kunnen we de risico's verder verlagen.

Aantal leden/deelnemende molens

Het fonds heeft een minimaal aantal deelnemende molens nodig en die ook een minimale omvang van de totale herbouwwaarde vertegenwoordigen. Want, als zich een calamiteit voordoet, moeten er voldoende middelen zijn om de schade te dekken. En de leden moeten in staat zijn om binnen afzienbare tijd het fonds weer op peil te brengen. Door dit minimum aantal deelnemende molens wordt het fonds robuust en kan het ook, in geval van optredende schades, in tact blijven met een -relatief- lage bijdrage voor de leden.

Het benodigde minimum aantal in te brengen molens bedraagt 250 (uitgaande van een gemiddelde herbouwwaarde van € 1,5 miljoen; prijspeil 1 januari 2026).
De omvang van het fonds, op basis van de inleg, wordt gesteld op minimaal € 2 miljoen (prijspeil 1 januari 2026). Daarnaast zal er een kredietfaciliteit zijn van € 2 miljoen bij het Nationaal Restauratie Fonds (NRF).

Het fonds wordt gevuld door van de instappende leden in de eerste 3 jaren van hun lidmaatschap een bijdrage te vragen die aan de onderkant zit van wat nu "gemiddeld" betaald wordt aan verzekeringspremies, maar die afdoende is om het fonds robuust te laten worden.

Daarna kunnen de leden, via de ALV, uiteraard besluiten om de bijdragen structureel, dan wel incidenteel, aan te passen aan de op dat moment bestaande noodzaak of wens.

We gaan ervan uit dat zoveel mogelijk moleneigenaren direct instappen. Daarmee wordt de solidariteitsgedachte ook echt in de praktijk gebracht. Later instappen is wel mogelijk, maar de bijdrage voor deze nieuwe leden blijft in de eerste 3 jaren na instappen, minimaal gelijk aan wat de leden van het eerste uur jaarlijks hebben ingelegd.

Schades en verzekeringspremie

De laatste decennia is de schade-uitkering voor herstel van brand- en stormschade bij molens veel lager geweest dan de ingelegde premies. Er zijn aanzienlijk minder schadegevallen geweest en ook de omvang van de schades daalt, gemiddeld genomen, in de laatste decennia. Dit geldt helaas niet voor de premies. De premies per molen (en -eigenaar), als promillage van de herbouwwaarde, blijken daarnaast, dankzij de door verschillende eigenaren vertrouwelijk aan het VMSF beschikbaar gestelde gegevens, behoorlijk te verschillen.

Gemeenschappelijk fonds

Moleneigenaren kunnen lid worden van de vereniging. De leden betalen jaarlijks een vast te stellen bijdrage aan het fonds per molen/object. Het fonds moet een omvang hebben om genoeg schades te kunnen dekken, in lijn met de schadegevallen in de afgelopen decennia.

De vereniging heeft als achtervang een optie op de kredietfaciliteit van € 2 miljoen bij het NRF voor de niet verwachte situatie, waarin de schade-uitkeringen de omvang van het fonds overstijgen. Vanzelfsprekend bepalen de leden uiteindelijk de hoogte van de bijdrage én de omvang van het fonds.

Geen verzekering

Lid zijn van de VMSF is geen deelname in een verzekering. De essentie is onderlinge solidariteit in geval van schade door brand en/of storm. De leden staan door hun bijdrage aan het fonds voor elkaar in wanneer zich een schade voordoet.

Het risico bestaat dat zich schades voordoen die de omvang van het fonds én de kredietfaciliteit samen te boven gaan. De vereniging zal dan niet kunnen uitkeren. Die kans is klein maar niet nul (dat geldt in het bijzonder voor de eerste jaren waarin het fonds nog moet worden opgebouwd).

Bij een verzekeringsmaatschappij is de kans op niet uitkeren kleiner en daarmee loopt de verzekerde dan ook een lager risico. Risico kent echter een prijs zowel naar boven als naar beneden. Deelnemers aan het fonds (leden van de vereniging) lopen dan ook een wat hoger risico, maar betalen bij het huidig schadeverloop op termijn een duidelijk lagere bijdrage dan nu aan verzekeringspremies wordt betaald.

Een verzekeringmaatschappij staat onder toezicht van De Nederlandse Bank en de Autoriteit

Financiële Markten. Voor de VMSF is geen extern toezicht vereist (door twee juristen, onafhankelijk van elkaar, vastgesteld). Het bestuur vertegenwoordigt de vereniging in- en extern.

Het aanbod

Het bestuur van de vereniging stelt voor om:

1. de bijdrage over de eerste drie jaar vast te stellen op 1,6 promille van de herbouwwaarde van de molen(s). Over dit percentage zijn geen extra kosten verschuldigd (bij een verzekering in ieder geval 21% assurantiebelasting).
2. indien het schadeverloop dit toelaat deze bijdrage na 3 jaar te verlagen. Bij een gunstig schadeverloop kan de bijdrage uiteindelijk op 0,6 promille uitkomen.
3. de minimaal te bereiken omvang van het fonds vast te stellen op € 2 miljoen (prijspeil 1 januari 2026);
4. de herbouwwaarde te nemen die de eigenaar met een recent taxatierapport onderbouwd opgeeft en later bij steekproef te controleren, met dien verstande dat de solidariteitsgedachte met zich mee brengt dat delen van het object (zoals fundering) of delen van het risico rond storm en brand niet afzonderlijk in het fonds kunnen worden ingebracht of uitgesloten. Het pakket is voor alle deelnemers gelijk en betreft het totale object, inclusief de nagelvast verbonden bijgebouwen. Een robuust fonds gaat uit van deze solidariteit, de volledige herbouwwaarde en eenduidigheid
5. uitsluitend te richten op brand- en stormschades;
6. definitief van start te gaan zodra leden met samen tenminste 250 molens daadwerkelijk per ingangsdatum deelnemen en die daarmee ook de beoogde minimale omvang van de herbouwwaarde vertegenwoordigen.

Veelgestelde vragen

Tijdens eerdere presentaties en gesprekken met molenorganisaties kwamen onderstaande vragen aan de orde.

Is het fond voor alle molens?
Het fonds is voor traditionele wind gedreven molens. Over deelname met water gedreven molens, incomplete molens en bijgebouwen zal de ledenvergadering een beslissing nemen.

Hoe komen jullie bij een omvang van € 2 miljoen?
We hebben de schades aan molens van de laatste 45 jaar geanalyseerd. Daaruit blijkt dat schades steeds minder vaak optreden en in omvang, voor inflatie gecorrigeerd, kleiner worden. Uitgaande van een hóger dan het historisch gemiddelde schadebedrag per jaar plus één extra grote calamiteit in de opbouwfase komen we op dat bedrag. Een kleinere omvang van het fonds houdt meer risico in en een grotere omvang is hoogstwaarschijnlijk niet nodig. De omvang van het fonds zal groeien met de prijsstijging van de herbouwwaarden. De ledenvergadering beslist over de omvang van het fonds.

Hoe zeker ben je van uitbetaling door het fonds bij schade?
Uiteraard hangt dat van de schade af, bijvoorbeeld of nalatigheid de oorzaak is. Solidariteit betekent niet dat zonder voorwaarden zal worden uitbetaald. Maar uitgaande van een “normale” brand of schade door een zeer zware (lokale) storm zal het fonds uitkeren. We hebben diverse scenario’s doorgerekend met hogere uitbetalingen die historisch gezien zeker niet zijn te verwachten en het fonds doorstaat deze stresstest.

Waarom is deelname van 250 molens het minimum?
Hoe meer molens hoe groter de spreiding van het risico en hoe hoger de inkomsten van het fonds. Uit berekeningen blijkt dat wanneer zich een uitzonderlijke stapeling van schades voordoet 250 molens met een gemiddelde herbouwwaarde van € 1.5 miljoen en een jaarlijkse bijdrage van 1,6 ‰ het fonds binnen acceptabele tijd weer op peil kunnen brengen. Met andere woorden; met minder dan 250 molens wordt het risico te groot.

Krijg je als deelnemer aan het fonds je ingelegde bijdrage terug als je uitstapt?
Nee, de bijdragen zijn geen individuele spaarpotten maar een bijdrage aan het solidariteitsfonds. Bovendien ben je als deelnemer, mocht de situatie zich voordoen, verplicht om deel te blijven nemen totdat een aangesproken kredietfaciliteit is afgelost.

Een verzekering biedt mij zekerheid en het fonds niet.
Strikt genomen is dat juist. Maar ten eerste tonen de feiten dat het fonds een goed alternatief biedt met een vrijwel zekere kans op blijvend lagere kosten in de nabije toekomst. Daarvoor is het wel nodig dat moleneigenaren het belang van solidariteit inzien en gezamenlijk deze stap zetten. De voorbereidingen hebben jaren geduurd en het initiatief voor dit fonds komt uit het molenveld zelf. De aanleiding is dat de verzekeringspremies die jaarlijks worden betaald veel

hoger zijn dan de werkelijke schade aan molens én dat vergelijkbare molens significant verschillende premienota's ontvangen.
Ten tweede bestaan vergelijkbare constructies al jaren. Denk aan de broodfondsen voor zelfstandige ondernemers voor arbeidsongeschiktheid door ziekte. Denk aan grote leasemaatschappijen die het schaderisico van hun vloot van auto's dekken via een eigen volmacht bedrijf of risicofonds. Denk aan het risicobeheer fonds Nederlandse gemeenten (in oprichting).
Ten derde biedt de organisatie van het Nederlandse molenbezit unieke kansen. Dat maakt de vereniging concreet door met nadruk ook te werken aan het inventariseren en beheersen van risico's die specifiek zijn voor molens. We weten bijvoorbeeld wat de oorzaken zijn van branden in het verleden. We weten en blijven leren wat we kunnen doen om die risico's deels te verlagen en om de omvang van schades te verkleinen.
Tot slot: De relatief beperkte omvang en specifieke risico's van het Nederlandse molenbezit maakt dat steeds minder verzekeringsmaatschappijen deze markt willen bedienen. Dat leidt tot minder concurrentie tussen molenverzekeraars.

Ik wil alleen uitkering bij brand- en niet bij stormschade.
Daarvoor biedt het fonds geen mogelijkheid. Stormschades zijn ten opzichte van schade door brand klein. Je ziet dan ook dat verzekeraars een relatief kleine premiekorting geven bij uitsluiting van stormschade. Goed onderhoud beperkt bovendien de schade door storm.
Eenvoud is een van de belangrijkste voordelen van de opzet van het fonds. Hoe meer bijzonderheden (en dus verschillende bijdragen) hoe meer overhead, hoe meer gedoe wanneer zich een schade voordoet en, kort gezegd, hoe minder solidariteit. De feiten tonen dat het grote plaatje van het fonds werkt. Maar we weten niet precies wat we kunnen verwachten als verschillende moleneigenaren verschillende, voor zichzelf de best passende, oplossingen wensen. Daarom biedt het fonds één aanpak die voor alle moleneigenaren gelijk is. Die oplossing is misschien niet voor iedereen perfect passend en kost misschien in de opbouwfase iets meer maar zorgt er wel voor dat we met z'n allen in de nabije toekomst flink minder hoeven te betalen.

Ik heb diverse verzekeringen voor onze molens. Voorziet het fonds daarin?
Nee want het fonds is geen verzekering. Het is een gemeenschappelijke spaarpot waarmee we het risico op brand- en stormschade delen. Het bestuur adviseert ook nadrukkelijk een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten / te houden. Misschien kan in de toekomst worden gewerkt aan gemeenschappelijke inkoop van veelgebruikte verzekeringen maar dat is de eerste jaren niet aan de orde.

Wij krijgen premiekorting omdat onze stichting veel molens heeft. Geldt dat ook voor het fonds?
Het fonds is geen verzekering en daarom spreken we over bijdrage en niet over premie. De premiekorting die door verzekeraars wordt gegeven aan sommige grote moleneigenaren is precies een van de redenen waarom het fonds is opgezet. Als we gezamenlijk, als Nederlandse moleneigenaren, optreden als één grote eigenaar dan ziet het risico op brand- en stormschade er heel anders uit. Dan hoeven we niet individueel te onderhandelen over een (tijdelijke)

premiekorting maar dan kunnen we het risico gezamenlijk delen tegen veel lagere kosten. Deze solidariteit maakt dat het bijdrage-promillage voor alle eigenaren gelijk is.

Is het fonds onderdeel van de Vereniging De Hollandsche Molen?
Nee, dat is niet het geval. Het fonds is een zelfstandige vereniging. Geen van de bestuursleden van de Vereniging Molen Solidariteitsfonds vervult een functie bij De Hollandsche Molen. De Hollandsche Molen steunt overigens het initiatief van harte, heeft de opstartkosten voorgefinancierd, stelt expertise beschikbaar en zal haar molens onderbrengen in het fonds. Nadat de opstartkosten zijn terugbetaald heeft VMSF, behalve de jaarlijkse bijdrage die gelijk is aan de andere deelnemende eigenaren, geen financiële band met De Hollandsche Molen. Het bestuur van VMSF zal facturatie en administratie uitbesteden; De Hollandsche Molen is een van de partijen waarmee over die werkzaamheden zal worden gesproken.

Als het allemaal zo makkelijk is, waarom is dit fonds niet eerder gestart?
Hoewel het idee in de basis eenvoudig is bleek de uitwerking dat niet te zijn. Jaren van onderzoek, overleg en voorbereiding waren nu eenmaal nodig. Molens draaien langzaam. Maar nu zijn de cijfers helder, is de vereniging opgericht met een ervaren bestuur dat de schouders eronder zet, ligt er een concreet aanbod dat door grote molenorganisaties wordt gesteund en dus kunnen we nu van start.